

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Białymstoku

LBI.410.019.01.2018

Marszałek Województwa Podlaskiego

Pan Artur Kosicki

Urząd Marszałkowski Województwa
Podlaskiego

ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 1
15-888 Białystok

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/18/007 „Zintegrowane Inwestycje Terytorialne w Perspektywie Finansowej 2014-2020”

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Białymstoku

ul. Akademicka 4, 15-267 Białystok

T +48 85 874 81 00, F +48 85 874 81 33

lbi@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego w Białymstoku, ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 1, 15-888 Białystok.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jerzy Leszczyński, Marszałek Województwa Podlaskiego od 9 listopada 2015 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: 1. Jarosław Zygmunt Dworżański, Marszałek Województwa Podlaskiego od 15 stycznia 2008 r. do 8 grudnia 2014 r. 2. Mieczysław Kazimierz Baszko, Marszałek Województwa Podlaskiego od 8 grudnia 2014 r. do 25 października 2015 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Działania Instytucji Zarządzającej na rzecz realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) w Perspektywie Finansowej 2014-2020. 2. System wyboru projektów ZIT. 3. Prawdliwość wyboru projektów ZIT. 4. Realizacja wybranych projektów ZIT. 5. Efekty realizacji ZIT.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2013 r. do 26 października 2018 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku
Kontrolerzy	1. Władysław Radgowski, gł. specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBI/115/2018 z 6 września 2018 r. 2. Jakub Dąbrowa, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBI/116/2018 z 6 września 2018 r. (akta kontroli str. 1-4, 266)

¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 524 ze zm., dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Instytucji Zarządzającej w zakresie przygotowania i realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, wykonywanej zgodnie z założeniami obowiązującymi dla funduszy europejskich.

Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego³ zapewnił warunki do realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych⁴. Opracowano, aczkolwiek z opóźnieniem rzędu dwóch miesięcy w stosunku do harmonogramu, wymagane dokumenty strategiczne dla realizacji ZIT, zawarto porozumienie dotyczące jego realizacji. Opóźnienia te mogły mieć wpływ na późniejszy termin rozpoczęcia naborów projektów do dofinansowania i co za tym idzie, niski na koniec czerwca 2018 r. poziom kontraktacji i certyfikacji projektów wybranych do realizacji w trybie konkursowym. W przypadku dwóch, spośród trzech postępowań konkursowych objętych kontrolą NIK, przekroczony o 22 i 139 dni został termin zakończenia oceny merytorycznej wniosków o dofinansowanie. Prawidłowo przebiegała realizacja jednego z dwóch objętych kontrolą projektów wybranych do dofinansowania w trybie pozakonkursowym. W przypadku drugiego z nich, z przyczyn leżących poza UMWP, dokonano zmiany umowy o dofinansowanie, w której wysokość dofinansowania projektu środkami z UE wzrosła z 6.932,3 tys. zł do 12.477,5 tys. zł (o 80%). Będzie to miało wpływ na możliwość objęcia dofinansowaniem innych projektów wyłonionych w przyszłych naborach. W zakończonych dotychczas projektach osiągnięto zakładane w umowach wskaźniki.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁵ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Działania Instytucji Zarządzającej na rzecz realizacji ZIT

Opis stanu faktycznego

1.1. W celu realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w województwie podlaskim, zgodnie z art. 30 ust 5 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020⁶, powołano Związek ZIT, opracowano strategię ZIT i podpisano porozumienie dotyczące powierzenia przez UMWP tj. Instytucję Zarządzającą (dalej: IZ) części zadań realizacji ZIT do Instytucji Pośredniczącej (dalej: IP ZIT). Niemniej nie wszystkie prace nad realizacją ZIT zostały wykonane z zachowaniem terminów określonych w harmonogramie prac nad ZIT w Polsce⁷, który Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju (dalej: MliR) ostatni raz aktualizowało 23 lutego 2015 r.⁸ I tak:

- Porozumienie w sprawie powierzenia zadań realizacji ZIT⁹ przez IZ, do IP ZIT tj. Stowarzyszenia Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego (dalej: SBOF),

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego zwany dalej „IZ” lub „UMWP”.

⁴ Dalej „ZIT”.

⁵ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁶ Dz. U. z 2018. poz. 1431, zwana dalej: ustawą wdrożeniową.

⁷ Zasady realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, zatwierdzone przez Ministra Rozwoju Regionalnego w lipcu 2013 r.

⁸ Ostatnia aktualizacja harmonogramu przekazana instytucjom zaangażowanym w ich wdrażanie pismem DKS.II.8440.2.2015.DB z 23 lutego 2015 r.

⁹ Porozumienie w sprawie powierzenia Instytucji Pośredniczącej zadań dotyczących realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 (RPOWP 2014–2020) oraz wdrażania Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014–2020, zwane dalej: Porozumieniem.

podpisano 20 lipca 2015 r. pomimo że w harmonogramie działań nad wdrożeniem ZIT wskazano termin marzec – maj 2015 roku.

- *Strategię ZIT BOF (wersja 1)* SBOF uchwalono 9 października 2015 r. pomimo, że w ww. harmonogramie przewidziano przekazanie finalnych wersji Strategii ZIT do końca maja 2015 roku, a zakończenie jej opiniowania do końca lipca 2015 roku.

Dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego (dalej: DRR) Urzędu wyjaśniła, że opóźnienia w zakresie podpisania *Porozumienia* były spowodowane m.in. koniecznością wypracowania całkowicie nowego modelu współpracy pomiędzy IZ a SBOF. Związki ZIT miały na początku wdrażania instrumentu ZIT pełnić przede wszystkim rolę funkcji wspólnej reprezentacji władz miejskich obszarów funkcjonalnych wobec władz krajowych i regionalnych, miały zostać powołane w celu uzgodnienia i rozstrzygania wspólnych spraw rozwojowych oraz wdrażania instrumentu ZIT. MliR pismem z 4 grudnia 2014 r. przekazało informację, że Związek ZIT będzie pełnił rolę Instytucji Pośredniczącej. SBOF nie posiadało doświadczenia we wdrażaniu programów finansowych z funduszy unijnych, niezbędne zatem było zbadanie jego potencjału administracyjnego. Dyrektor dodała, że proces tworzenia porozumienia był procesem wzajemnego uczenia się dla dwóch instytucji, wymagającym dookreślenia szczegółowo roli SBOF jako nowej instytucji w systemie wdrażania RPOWP 2014–2020. Opóźnienia w zakresie przyjęcia *Strategii ZIT BOF* wynikały m.in. z: [1] konieczności uwzględnienia SBOF w *Strategii ZIT BOF* jako IP ZIT, [2] konieczności aktualizacji statutu wewnętrznego SBOF w zakresie pełnienia roli IP ZIT zgodnie z pismem MliR z 18 maja 2015 r., [3] uwag roboczych DRR IZ do projektów *Strategii ZIT BOF*, [4] przedłużających się ustaleń odnośnie *Strategii ZIT BOF* z MliR oraz uwzględnionych w niej projektów komplementarnych z właściwymi instytucjami zarządzającymi krajowymi programami operacyjnymi, [5] zmieniających się wytycznych/interpretacji Komisji Europejskiej (dalej: KE) w zakresie kryteriów oceny strategicznej zgodności projektów ze Strategią oraz zagwarantowania odpowiedniej rangi oceny strategicznej dokonywanej przez IP ZIT (pismo MliR z dnia 5 listopada 2015 r.).

(akta kontroli str. 5-27, 53-55, 64-74)

Uchwaloną *Strategię ZIT BOF (wersja 1)* SBOF równocześnie przekazało do zaopiniowania przez IZ i MliR. Zarząd Województwa Podlaskiego (dalej: Zarząd WP) otrzymał ww. dokument 15 października 2015 r., a uchwałą z 27 października 2015 r., tj. po 12 dniach podjął decyzję o jej pozytywnym zaopiniowaniu w zakresie możliwości finansowania ZIT, z zastrzeżeniem konieczności spełnienia 24 warunków (bez wskazania terminu ich realizacji), które dotyczyły konieczności m.in.:

- doprecyzowania terminologii w zakresie wszystkich wskaźników ujętych w dokumencie,
- dostosowania części zapisów do Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych¹⁰ RPOWP 2014–2020,
- usunięcia niezasadnie umieszczonego wskaźnika w jednym z działań ujętym w dokumencie,
- usunięcia odwołania do Regulaminu Pracy Komisji Oceny Projektów RPOWP 2014–2020 w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (dalej: EFS),
- uzupełnienia zapisów na liście potencjalnych beneficjentów,

¹⁰ Dalej: SzOOP.

- wydzielenia z Działania 5.1 poddziałania 5.1.1, realizowanego w formule ZIT, oraz 5.1.2., dotyczących przedsięwzięć realizowanych z Programu Operacyjnego Polska Wschodnia¹¹ 2014-2020.

Dyrektor wyjaśniła, że: *przepisy art. 30 ustawy wdrożeniowej [...] nie regulują formalnie wprost sposobu wnoszenia uwag do dokumentu Strategii ZIT przez instytucję zarządzającą. Zarząd WP [...] opiniując pozytywnie Strategię ZIT BOF co do zasady wyraził pozytywną opinię w zakresie możliwości finansowania ZIT w ramach RPOWP 2014–2020, wypełniając swoje obowiązki określone w art. 30 ust. 5 pkt 2 ww. ustawy. Natomiast warunki określone w opinii Zarządu miały na celu poprawę jakości dokumentu z uwzględnieniem stanowiska instytucji zarządzającej.*

(akta kontroli str. 305-310)

MliR 10 grudnia 2015 r. przekazało swoje uwagi do *Strategii ZIT BOF (wersja 1)* oraz projektów komplementarnych. Poprawioną *Strategię ZIT BOF (wersja 2)* SBOF przyjęło 19 stycznia 2016 r. i tego samego dnia przekazało do zaopiniowania przez MliR i IZ. Ostatecznie SBOF uchwaliło *Strategię ZIT BOF (wersja 3)* 12 lutego 2016 r., którą Zarząd WP pozytywnie zaopiniował 23 lutego 2016 r., a Ministerstwo Rozwoju 3 marca 2016 r. Łącznie, od otrzymania przez IZ pierwszej wersji Strategii ZIT BOF do wydania pozytywnej opinii przez MliR upłynęło 140 dni. Od tej pory nie dokonywano zmian w zapisach Strategii ZIT BOF. (akta kontroli str. 56-63)

1.2. W ramach działań związanych z nadzorem nad utworzeniem zinstytucjonalizowanej formy partnerstwa ZIT i umożliwieniem realizacji ZIT wyznaczono obszar realizacji ZIT¹², przedstawiciele IZ brali udział w spotkaniach konsultacyjnych (10 czerwca 2014 r.) i konsultacjach społecznych (27 sierpnia 2014 r.) dotyczących *Strategii ZIT BOF*, a także uczestniczyli w spotkaniach roboczych realizowanych w odpowiedzi na powstałe podczas opracowywania *Strategii ZIT BOF* problemy (7 sierpnia 2014 r., 16 i 18 grudnia 2014 r.). IZ wspólnie z SBOF uzgadniała zakres delegowanych do SBOF zadań. Przed zawarciem porozumienia, pismem z 14 maja 2015 r. zwróciła się z prośbą do SBOF o wypełnienie *Ankiety dotyczącej potencjału administracyjnego Instytucji Pośredniczącej RPOWP 2014–2020*, w celu zbadania m.in.: struktury organizacyjnej SBOF, doświadczenia pracowników w ocenie projektów, wyposażenia technicznego stanowisk pracy SBOF, a także doświadczenia SBOF we wdrażaniu programów finansowych i realizacji projektów finansowych z funduszy Unii Europejskiej. W wyniku ww. działań, 20 lipca 2015 r. podpisano *Porozumienie*, w którym IZ powierzyła IP ZIT zadania obejmujące:

- opracowanie Strategii ZIT BOF i jej aktualizację,
- zadania związane z wyborem projektów, takie jak:
 - w trybie konkursowym: przygotowanie propozycji kryteriów wyboru projektów, udział w opracowaniu przez IZ harmonogramu konkursów, organizowanie z IZ konkursów, dokonywanie oceny projektów w ramach Komisji Oceny Projektów w zakresie kryteriów zgodności ze Strategią ZIT BOF,
 - w trybie pozakonkursowym: przedstawienie wstępnej listy projektów pozakonkursowych w Strategii ZIT, przygotowanie propozycji kryteriów wyboru projektów, ocenę projektów w zakresie kryteriów zgodności lub stopnia zgodności ze Strategią ZIT BOF, wzywanie beneficjentów

¹¹ Dalej: POPW

¹² Uchwała nr 29/250/2015 Zarządu Województwa Podlaskiego z dnia 17 marca 2015 r. w sprawie wyznaczenia obszaru realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020.

wskazanych w Strategii ZIT BOF do złożenia wniosków o dofinansowanie projektów pozakonkursowych,

- sporządzanie i aktualizację Instrukcji Wykonawczej dla IP ZIT,
- monitorowanie i sprawozdawanie z realizacji ZIT w ramach RPOWP 2014–2020 oraz Strategii ZIT BOF,
- prowadzenie działań informacyjnych i promocyjnych,
- przekazywanie IZ wyników kontroli zewnętrznych prowadzonych w IP ZIT w zakresie prawidłowości realizacji powierzonych zadań,
- prowadzenie archiwizacji dokumentów związanych z realizacją powierzonych zadań,
- ochronę i przetwarzanie danych osobowych z zapewnieniem bezpieczeństwa i poufności danych.. (akta kontroli str. 7-27, 75-86)

1.3. W ramach przygotowania IP ZIT do audytu desygnacyjnego, IZ oprócz czynności wymienionych w pkt. 1.2. wystąpienia, dotyczących działań związanych z nadzorem nad utworzeniem zinstytucjonalizowanej formy partnerstwa ZIT, uzgadniała i opiniowała zmiany zapisów statutu SBOF, a także Instrukcji Wykonawczej IP ZIT. SBOF 6 listopada 2015 r. zgłosiło gotowość do poddania się ocenie w zakresie spełniania kryteriów desygnacji, określonych w załączniku XIII do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z 17 grudnia 2013 r.¹³ IZ, po 41 dniach od otrzymania ww. deklaracji, potwierdziła ją uchwałą Zarządu WP z 17 listopada 2015 r., a po 54 dniach tj. 30 grudnia 2015 r. przekazała do Instytucji Audytowej (dalej: IA). We wstępnym sprawozdaniu z audytu desygnacyjnego instytucji zaangażowanych we wdrażanie RPOWP 2014–2020 przeprowadzonym w terminie od października 2015 roku do lutego 2016 roku w odniesieniu do SBOF stwierdzono dwie nieprawidłowości, które dotyczyły niezatwierdzenia przez Komitet Monitorujący (dalej: KM) RPOWP wprowadzonych zmian w *Strategii ZIT BOF* dotyczących rozszerzenia zakresu oceny wniosków o dofinansowanie przez IP ZIT, a także braku zapisów w *Instrukcji Wykonawczej* IP ZIT dotyczących sposobu postępowania w przypadku wykrycia lub podejrzenia wystąpienia nadużyć finansowych lub korupcji. Rekomendacja dotycząca uzupełniania *Instrukcji Wykonawczej* została wdrożona przed wydaniem ostatecznego sprawozdania z audytu. Natomiast, w związku z wyjaśnieniami IP ZIT, że kryteria dotyczące projektów współfinansowanych z EFS w trybie konkursowym zostaną zatwierdzone przez KM na jego najbliższym posiedzeniu (tj. 20 maja 2016 r.) IA postanowiła dokonać sprawdzenia wdrożenia tej rekomendacji przy kolejnej kontroli systemu. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej 12 maja 2016 r. wydał pozytywną opinię w sprawie spełnienia kryteriów desygnacji, a 23 maja 2016 r. Minister Rozwoju udzielił desygnacji instytucjom zaangażowanym we wdrażanie RPOWP 2014–2020, w tym SBOF. (akta kontroli str. 87-94)

1.4. Porozumienie pomiędzy IZ a IP ZIT było dwukrotnie aneksowane w zakresie delegowanych zadań¹⁴. W aneksie nr 1 z 13 kwietnia 2016 r. zwiększono zakres zadań IP ZIT związanych z oceną projektów konkursowych o kryterium zgodności strategicznej oraz stopnia zgodności ze *Strategią ZIT BOF*, uszczegółowiono zadania IP ZIT dotyczące umieszczenia informacji na stronie internetowej IP ZIT, a także zobowiązano IP ZIT do dokonywania analiz ryzyka w zakresie powierzonych

¹³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., dalej: Rozporządzenie ogólne.

¹⁴ Zapisy Aneksu nr 2 z 28 listopada 2016 r. dotyczyły zmian w procesie aktualizacji Strategii ZIT BOF i wymagały po jej przyjęciu w formie uchwały przez IP ZIT, przedkładana była do zaopiniowania przez IZ i ministra ds. rozwoju regionalnego.

zadań i wprowadzenia skutecznych środków do zapobiegania nadużyciom finansowym.

W celu optymalizacji podziału zadań pomiędzy IZ a IP ZIT, na podstawie Planu naprawczego dla wdrożenia instrumentu ZIT w województwie podlaskim¹⁵, 23 lutego 2017 r. podpisano aneks nr 3 do Porozumienia, w którym rozszerzono główne zadania SBOF o:

- a) w zakresie oceny projektów w trybie konkursowym
 - dokonywanie oceny wniosków o dofinansowanie projektów w ramach Komisji Oceny Projektów (dalej: KOP) w zakresie kryteriów zatwierdzonych przez Komitet Monitorujący (dalej: KM) RPOWP 2014-2020 jako jednej pełnej oceny w ramach zasady „dwóch par oczu” na zasadach określonych przez IZ oraz w regulaminach pracy właściwych KOP,
 - dokonywania pełnej oceny uproszczonych wniosków o dofinansowanie projektów zintegrowanych w zakresie kryteriów zatwierdzonych przez KM RPOWP 2014-2020 na zasadach określonych przez IZ oraz regulaminach pracy właściwych Komisji Oceny Projektów Zintegrowanych,
- b) w zakresie oceny projektów w trybie pozakonkursowym – pełną ocenę wniosków o dofinansowanie projektów pozakonkursowych z udziałem ekspertów zewnętrznych w zakresie kryteriów merytorycznych,
- c) w zakresie informacji i promocji – przeprowadzanie spotkań informacyjnych w ramach przeprowadzanych naborów dedykowanych ZIT i organizację szkoleń oraz wsparcia eksperckiego skierowanego do potencjalnych beneficjentów,
- d) w zakresie kontroli i audytu – współudział z IZ w kontrolach projektów dofinansowanych w ramach ZIT w miejscu ich realizacji.

Ponadto, wraz z nałożeniem dodatkowych zadań, IP ZIT uzyskała dostęp do systemów informatycznych służących do obsługi RPOWP 2014–2020 w celu usprawnienia działań m.in. w zakresie sprawozdawczości i monitorowania.

(akta kontroli str. 7-52, 95-127)

W *Planie naprawczym* (wynikiem którego był aneks nr 3 do *Porozumienia*) ze względu na niski poziom realizacji instrumentu ZIT, w celu przyspieszenia jego wdrażania, zaplanowano zmiany w strukturze organizacyjnej SBOF. Zmiany polegały na przypisaniu pracownikom dodatkowych zadań wynikających z poszerzonego katalogu delegowanych do IP ZIT obowiązków, a także przewidzianych nowych działań promocyjno-informacyjnych SBOF takich jak model asystentów projektów i Akademia Beneficjenta. (akta kontroli str. 95-127)

W celu realizacji zapisów aneksu nr 3 do *Porozumienia*, 21 marca 2017 r. SBOF zmieniło regulamin organizacyjny przypisując poszczególnym pracownikom nowe zadania, natomiast w IZ, w ramach realizacji instrumentu ZIT, nie dokonano zmian w strukturze organizacyjnej. Dyrektor DRR wyjaśniła, że w wyniku podpisania aneksu nr 3 do *Porozumienia* „skróceniu uległ czas oceny pomiędzy terminem zakończenia naboru wniosków uproszczonych, a ogłoszeniem wyników oceny z etapu preselekcji. Ponadto nastąpiło odciążenie pracowników IZ [...], co tym samym dało możliwość zaangażowania pracowników IZ do innych zadań na rzecz przyspieszenia tempa wdrażania RPOWP 2014–2020.” (akta kontroli str. 128)

¹⁵ Plan naprawczy dla wdrożenia instrumentu ZIT w województwie podlaskim z 12 grudnia 2016 r., sporządzony przez SBOF i zaakceptowany przez Zarząd Województwa Podlaskiego, dalej: Plan naprawczy.

1.5. Plan działań związku ZIT na lata 2017-2018 stanowiący element *Planu naprawczego* obejmował postęp finansowy, w tym: harmonogram naborów wniosków, szacowane postępy w kontraktacji i certyfikacji wydatków. Prognozy odnoszące się do kwot zostały powiązane z zakładanymi w RPO wskaźnikami rzeczowymi. Na 30 czerwca 2018 r. najwyższy poziom certyfikacji wydatków do KE dotyczył poddziałania 4.1.2 *Dostępność terenów inwestycyjnych w BOF* i wynosił 55,64% alokacji w danym poddziałaniu, a najniższy osi 8.4.2 *Infrastruktura usług socjalnych w obszarze BOF* – 0%.¹⁶ (akta kontroli str. 121-127, 129-130)

W ramach poddziałania 4.1.2 podpisano umowy o dofinansowanie wszystkich trzech projektów zintegrowanych znajdujących się w wykazie projektów zidentyfikowanych w *Strategii ZIT BOF* obejmujących budowę i przebudowę dróg zapewniających właściwy dostęp do terenów inwestycyjnych. Łączna wartość projektów wynosiła 13 944,2 tys. zł, a wkład Unii Europejskiej (dalej: UE) 6 604,9 tys. zł. Na 30 czerwca 2018 r. zatwierdzone wnioski o płatność w wysokości 3 811,7 tys. zł stanowiły 55,64% alokacji w tym poddziałaniu. Jako wskaźniki produktu przyjęto całkowitą długość nowych i przebudowanych dróg o łącznej długości odpowiednio 2,72 km i 1,14 km. (ich wartość na 30 czerwca 2018 r. wynosiła zero). W aktualizacji *Planu naprawczego* tj. w *Planie działań ZIT w zakresie wniosków o płatność* ze stycznia 2018 roku IZ założyła, że do końca danego roku poziom certyfikacji wydatków do KE danego poddziałania wyniesie 78,11%. Dyrektor Departamentu Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (dalej: EFRR) wyjaśnił, że „obecny poziom realizacji projektów w poddziałaniu 4.1.2 realizowanych w ramach ZIT nie generuje ryzyka nieosiągnięcia zakładanych wskaźników produktu i rezultatu oraz niewykorzystania alokacji środków unijnych uruchomionych w tym zakresie. Poddziałanie 4.1.2 zintegrowane jest z poddziałaniem 1.4.2. Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej BOF, którego realizacja nie jest zagrożona. Realizacja poszczególnych projektów przedstawia się następująco: [1] Gmina Zabłudów realizuje „Projekt zintegrowany: Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w Zabłudowie” [...] Beneficjent złożył cztery wnioski o płatność i rozliczył poniesione wydatki na poziomie 76,27% oraz nie zgłaszał żadnych problemów napotkanych w trakcie realizacji inwestycji, [2] Gmina Supraśl realizuje „Projekt zintegrowany: Poprawa dostępności do terenów inwestycyjnych przy ul. Kodeksu Supraskiego” [...] Beneficjent złożył sześć wniosków o płatność i rozliczył poniesione wydatki na poziomie 87,79% i nie zgłaszał problemów napotkanych w trakcie realizacji robót budowlanych [...], [3] Gmina Łapy zrealizowała projekt „Poprawa dostępności komunikacyjnej terenów inwestycyjnych w Łapach” w okresie 01.01.2014 r. – 31.08.2018 r. W wyniku realizacji projektu osiągnięto wskaźniki produktu: długość przebudowanych dróg gminnych – 0,76 km, długość wybudowanych dróg gminnych – 0,70 km.

W dotychczasowych dwóch zakończonych konkursach projektów zintegrowanych w ramach poddziałania 7.2.2/8.4.2 przeprowadzonych w maju 2016 roku i marcu 2017 roku nie wyłoniono beneficjentów ze względu na nie spełnienie przez nich kryteriów wyboru projektów. Na dzień rozpoczęcia kontroli NIK, w kolejnym konkursie z października 2017 roku zakończono etap preselekcji, a jeden zakwalifikowany do II etapu wnioskodawca był na etapie składania pełnego wniosku o dofinansowanie. Wartość całego projektu zintegrowanego wynosiła 4 594,2 tys. zł z czego wnioskowana kwota dofinansowania w zakresie poddziałania 8.4.2 stanowiła 2 719,6 tys. zł. tj. 22,5% całkowitej alokacji środków w tym poddziałaniu¹⁷. W *Planie działań ZIT w zakresie wniosków o płatność* sporządzonym w styczniu

¹⁶ Próba dwóch osi priorytetowych RPO, w których realizowany był ZIT, tj. osie o najniższym i najwyższym poziomie certyfikacji wydatków do KE na dzień 30 czerwca 2018 r.

¹⁷ Alokacja przeliczona na PLN wg kursu sprawozdawczego z 28.06.2018 r. – kurs EUR – 4,3631.

2018 roku w ramach poddziałania 8.4.2 nie przewidziano złożenia przez beneficjentów wniosków o płatność w danym roku. Nierozstrzygnięcie dwóch ww. konkursów i niskie zainteresowanie nimi ze strony potencjalnych beneficjentów stwarzają ryzyko nieosiągnięcia efektów prowadzonych naborów w postaci postępu w zakresie kontraktacji i certyfikacji.

Dyrektor EFRR wyjaśnił, że ogłoszono trzy konkursy na realizację projektów zintegrowanych w ramach poddziałania 7.2.2 Rozwój usług społecznych w ramach BOF / 8.4.2 Infrastruktura usług socjalnych w obszarze BOF. W pierwszym konkursie złożono jeden wniosek na projekt „Innowacyjny system wsparcia osób z problemami zdrowia psychicznego”, który nie spełniał kryteriów merytorycznych i został rozpatrzony negatywnie. W drugim konkursie złożono dwa wnioski o dofinansowanie projektów „Dom opieki” i „Usługi asystenckie oraz mieszkalnictwo wspomagane na terenie BOF”, które nie spełniały kryteriów formalno-merytorycznych i również zostały negatywnie rozpatrzone. W trzecim konkursie ogłoszonym w dniu 1 września 2017 r. wnioskodawca projektu „Moje miejsce – ARKA” jest na etapie składania pełnego wniosku. Dyrektor EFRR dodał, że ze względu na niski poziom zainteresowania i niezadawalającą ilość złożonych wniosków zaplanowano ogłoszenie kolejnego konkursu w listopadzie 2018 roku, a Departament EFRR we współpracy z SBOF podejmuje stosowne działania informacyjne i promocyjne oraz deklaruje dokonanie terminowej oceny wszystkich składanych wniosków. Jeżeli jednak podjęte działania nie pozwolą na zrealizowanie założonych wskaźników i wykorzystanie dostępnych środków, planuje się ogłoszenie kolejnych konkursów. (akta kontroli str. 129-142)

1.6. W okresie objętym kontrolą IZ nie dokonywała zmian w swojej strukturze organizacyjnej mających na celu zapewnienie dobrego przygotowania potencjalnych wnioskodawców ZIT do naborów wniosków w trybie konkursowym i pozakonkursowym. Niemniej w związku z niezadawalającym postępem prac nad realizacją ZIT, w *Planie naprawczym*, w celu zwiększenia wolumenu (w trybie konkursowym) i jakości (w trybie pozakonkursowym) składanych wniosków o dofinansowanie zaplanowano nowe działania w zakresie działalności SBOF: [1] wprowadzenie modelu asystentów projektów, do których zadań należało bycie w ciągłym kontakcie z beneficjentami, [2] realizację Akademii Beneficjenta BOF tj. kampanii edukacyjno-doradczej przeznaczonych beneficjentom którzy potrzebują wiedzy związanej z aplikowaniem i rozliczaniem funduszy unijnych.

(akta kontroli str. 95-127)

Dyrektor DRR w odniesieniu do działań promocyjno-informacyjnych mających na celu informowanie potencjalnych beneficjentów o możliwości aplikowania o środki przeznaczone na ZIT wyjaśniła, że: „w celu promocji naborów IZ przekazywała prasie informacje oraz organizowała konferencje prasowe z udziałem Zarządu Województwa. Informacje o naborach ukazywały się również w informatorze „Zmieniamy Podlaskie”, oraz na portalu internetowym RPOWP 2014–2020. Ponadto IZ [...] zorganizowała spotkania informacyjne dla wnioskodawców, w których uczestniczyli przedstawiciele departamentów merytorycznych IZ i przedstawiciele IP ZIT BOF. Od 23.02.2017 r. (podpisanie aneksu nr 3 Porozumienia) prowadzenie działań informacyjnych należy do zadań IP ZIT. Dyrektor dodała, że IZ ciągle wspiera IP ZIT poprzez publikowanie wiadomości o spotkaniach informacyjnych organizowanych przez IP ZIT na portalu RPOWP oraz ich wysyłkę Newsletterem. Wnioskodawcy nadal mogą konsultować się z pracownikami IZ, a także brać udział w organizowanych przez IZ szkoleniach dotyczących prawidłowej realizacji projektów. (akta kontroli str. 64-70, 143)

1.7. IZ nie planowała i nie przeprowadzała kontroli w zakresie zdolności wnioskodawców ubiegających się o dofinansowanie projektu w ramach trybu pozakonkursowego oraz beneficjentów realizujących projekty wybrane do dofinansowania w takim trybie do prawidłowej i efektywnej realizacji projektów. Do 30 czerwca 2018 r. IZ przeprowadziła łącznie sześć kontroli projektów ZIT BOF realizowanych w ramach RPOWP 2014–2020 spośród 28 projektów w których podpisano umowy o dofinansowanie. Cztery (z sześciu) kontrole przeprowadzane były w trakcie realizacji projektu, a dwie po jego zakończeniu. Pięć (z sześciu) kontroli stanowiły kontrole w trybie planowym, a jedna w trybie doraźnym. W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono dwie nieprawidłowości i pięć uchybień. Nieprawidłowości dotyczyły jednego projektu i polegały na nieprawidłowej kwalifikacji poniesionych wydatków ze środków EFS. Wydatki ujęto w niezatwierdzonym wniosku beneficjenta, który został wycofany przez wnioskodawcę przed jego zatwierdzeniem. (akta kontroli str. 144-152)

1.8. W latach 2015-2018 IZ, w każdym roku obrachunkowym, przeprowadziła kontrolę systemową w IP ZIT (kontrole w terminach: 31 marca – 30 czerwca 2016 r., 22 listopada 2016 r. – 10 lutego 2017 r., 4 grudnia 2017 r. – 9 lutego 2018 r.). Przedmiotem kontroli systemowej były procesy powierzone IP ZIT zapisami *Porozumienia*. W wyniku ww. kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości, niemniej wskazano 24 uchybienia (odpowiednio pięć, dziewięć i 10). Najwięcej uchybień dotyczyło *Realizacji zadań w zakresie naboru, oceny i wyboru projektów do dofinansowania*, a także *Monitorowania i sprawozdawczości z realizacji ZIT* (odpowiednio 10 i sześć uchybień). W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano 26 zaleceń / rekomendacji (odpowiednio pięć, 10 i 11). IZ, zgodnie z *Wytycznymi w zakresie kontroli realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020* monitorowała wykonanie zaleceń poprzez weryfikację korespondencyjną, a także podczas przeprowadzania kolejnych kontroli systemowych. IP ZIT poinformowała o zrealizowaniu 24 (z 26) zaleceń/rekomendacji (odpowiednio czterech, 10 i 10). Sześć (z 24) pozostało do zweryfikowania przez IZ przy następnej kontroli zaplanowanej na IV kwartał 2018 r.

Niezrealizowane zalecenie z pierwszej kontroli systemowej dotyczyło aktualizacji *Strategii ZIT BOF* w celu usunięcia rozbieżności w wartościach punktowych w rankingu projektów rekomendowanych do wyboru jako priorytetowe. IZ nie wskazała dokładnego terminu realizacji ww. rekomendacji, a SBOF nie zrealizował jej do dnia rozpoczęcia trzeciej kontroli systemowej, po której wydano powtórne zalecenie/rekomendację dotyczącą aktualizacji *Strategii ZIT BOF* do końca III kwartału 2018 roku. Dyrektor DRR Urzędu wyjaśniła, że w ramach drugiej kontroli systemowej, która była przeprowadzona w krótkim odstępie czasu od pierwszej kontroli systemowej zweryfikowano, że IP ZIT nie przeprowadziła i nie rozpoczęła procesu aktualizacji *Strategii ZIT BOF*, co zostało odnotowane w dokumentacji kontrolnej. Przy trzeciej kontroli, w związku z odpowiednio długim okresem, który upłynął od wydania zalecenia i dodatkowymi przesłankami w zakresie aktualizacji wartości wskaźników projektów pozakonkursowych Zespół Kontrolujący uznał, że zasadne jest wyznaczenie w informacji pokontrolnej terminu na realizację ww. zalecenia. (akta kontroli str. 64-70, 153)

1.9. Dyrektor DRR Urzędu, na pytanie o zidentyfikowane problemy i trudności w przygotowaniu *Strategii ZIT BOF* i podpisywaniu *Porozumienia* z IP ZIT, wskazała m.in. na: brak doświadczenia we wprowadzaniu takiego instrumentu jak ZIT, zmieniające się wytyczne KE odnośnie art. 7 rozporządzenia Rady nr 1301/2013 w zakresie kryteriów oceny strategicznej zgodności projektów ze Strategią, konieczność uzgadniania, wyjaśnień i uzupełnień wielu obszarów w zakresie przygotowania *Strategii ZIT BOF*. W odniesieniu do problemów i ryzyk na obecnym

etapie realizacji ZIT Dyrektor DRR wyjaśniła, że: *za najbardziej istotne uważa się problemy dotyczące opóźnień w realizacji i rozliczeniu projektów realizowanych w ramach ZIT. Wpływa na to głównie obecna sytuacja rynkowa – nastąpił znaczny wzrost cen proponowanych przez wykonawców, co ma wpływ na wydłużenie procesu wyboru wykonawców, w tym unieważnienie postępowań przetargowych. Wyłonienie wykonawcy nie gwarantuje także realizacji inwestycji, gdyż on również napotyka powyższe problemy w procedurach przetargowych. Równie istotnym zagrożeniem jest także wydłużająca się procedura konsultacji, uzgadniania i pozyskiwania odpowiednich dokumentów niezbędnych do opracowania pełnej dokumentacji aplikacyjnej [...]* Ponadto IZ RPO zauważyła, że utrzymuje się małe zainteresowanie konkursami o tematyce społecznej (wynikające głównie z wprowadzonego Programu 500+).

(akta kontroli str. 64-70)

1.10. IZ nie ustanowiła odrębnych systemów monitorowania Ram wykonania i sprawozdawczości w zakresie realizacji ZIT. SBOF sporządzało i przekazywało IZ sprawozdania kwartalne obejmujące między innymi informacje nt. postępu finansowego i rzeczowego projektów. Sprawozdania, sporządzane zgodnie ze wzorem informacji kwartalnej z realizacji programu operacyjnego *Wytucznych w zakresie sprawozdawczości na lata 2014-2020*¹⁸, przekazywane były do IZ w formie papierowej i elektronicznej. Dodatkowo SBOF sporządzało raport roczny z realizacji ZIT w poprzednim roku budżetowym. W okresie objętym kontrolą IP ZIT przekazała IZ 10 sprawozdań kwartalnych i dwa sprawozdania roczne, które następnie IZ wykorzystywała do opracowania sprawozdań z realizacji RPOWP.

(akta kontroli str. 154)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia zapewnienie przez Zarząd WP właściwych warunków do realizacji ZIT. Opracowano i zatwierdzono dokumenty strategiczne dla realizacji ZIT. IZ i IP ZIT zawarły porozumienie dotyczące realizacji ZIT, a następnie w celu optymalizacji podziału zadań aneksowały zapisy dokumentu. Zarząd WP zaakceptował *Plan naprawczy*, którego elementem był *Plan działań związku ZIT*, a także podejmował działania w celu przygotowania potencjalnych wnioskodawców ZIT do naboru wniosków. Stwierdzone opóźnienia w realizacji działań mogły mieć wpływ na rozpoczęcie naborów projektów do dofinansowania, a w konsekwencji na stosunkowo niski stopień certyfikacji wydatków w 2017 r.

OBSZAR

2. System wyboru projektów ZIT

Opis stanu
faktycznego

2.1. System wyboru projektów ZIT ustanowiono w Instrukcji Wykonawczej Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 przyjętej uchwałą Nr 89/1036/2015 Zarządu Województwa Podlaskiego z 30 października 2015 r.¹⁹ Analiza zapisów Instrukcji Wykonawczej wykazała, że znajdujące się w niej postanowienia dotyczące:

- Zatwierdzania kryteriów wyboru projektów przez Komitet Monitorujący (KM) były zgodne z art. 14 ust. 10 ustawy wdrożeniowej. 29 kwietnia 2015 r.²⁰ KM ustalił kryteria wyboru projektów: systemowe – dotyczące projektów dofinansowywanych z poszczególnych funduszy (obejmujące zagadnienia

¹⁸ Wytuczne Ministra Rozwoju i Infrastruktury w sprawie sprawozdawczości obowiązujące od 8 maja 2015 r. do 30 marca 2017 roku (MliR/H 2014-2020/15(01)/05/2015) oraz Wytuczne Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości obowiązujące od 31 marca 2017 r. (MR/H/2014-2020/20(02)/02/2017). Dalej: *Wytuczne w zakresie sprawozdawczości*.

¹⁹ W okresie do 21.08.2018 r. Instrukcję Wykonawczą zmieniano 24 razy.

²⁰ http://rpo.wrotapodlasia.pl/pl/dowiedz_sie_wiecej_o_programie/dowiedz_sie_o_instytucjach_w_pro/komitet_monitorujacy/uchwaly-komitetu-monitorujacego.html#w9o658

zasadnicze, dopuszczające rozpatrywanie wniosku) oraz szczegółowe dotyczące konkursów dla poszczególnych działań i poddziałań. Zasady ewentualnej zmiany kryteriów wyboru uregulowano w rozdziale 5 „Wytycznych w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020” wydanych przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju 31 marca 2015 r.²¹).

- Powoływania ekspertów były zgodne z art. 49 (w wersji obowiązującej do 01.09.2017 r.) i art. 68 a obowiązującej obecnie (od 02.09.2017 r.) ustawy wdrożeniowej oraz rozdziałem 9 „Wytycznych w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020”.
- Ogłaszania konkursów na wybór projektów do dofinansowania lub zgłaszania i identyfikacji projektów trybie pozakonkursowym były zgodne z art. 40 ustawy wdrożeniowej oraz podrozdziałem 7.2 „Wytycznych w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020”. (Procesy ogłaszania konkursów, naboru, oceny i zatwierdzania oraz podpisywania umów o dofinansowywanie projektów zawarto w części II (dot. projektów dofinansowywanych z EFS) i III Instrukcji Wykonawczej (dot. projektów dofinansowywanych z EFRR). Procedura identyfikacji i zgłaszania projektów w trybie pozakonkursowym uregulowana była w Części I pkt 3.4. Instrukcji Wykonawczej).
- Regulaminów konkursów i zasad wprowadzania zmian w tych regulaminach (znajdujące się w Części I pkt 3.8 oraz Części III pkt 1.1 Instrukcji Wykonawczej) były zgodne z art. 41 ustawy wdrożeniowej. Instrukcja nie regulowała zasad wprowadzania zmian do regulaminów – w tym zakresie odsyłała do podrozdziału 7.2 pkt 2 – 4 „Wytycznych w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020”, z uwzględnieniem zapisów w pkt. 5 – 6 (obowiązująca podczas kontroli NIK Instrukcja Wykonawcza odsyła w tym zakresie do podrozdziału 6.3. pkt 5-6 wytycznych). Na podstawie dokumentacji wytypowanych do szczegółowej kontroli trzech konkursów²² ustalono, że w regulaminach konkursowych zawarto klauzulę, iż w przypadku ukazania się nowych przepisów prawnych lub wytycznych Ministerstwa Rozwoju, zastrzega sobie prawo dokonania zmian w Regulaminie konkursu, zaś w przypadku zmiany opublikowania na stronie internetowej informacji o tym, aktualną treść regulaminu, uzasadnienie oraz termin, od którego zmiana obowiązuje.
- Zasad i trybu przeprowadzania oceny wniosków o dofinansowanie były zgodne z art. 44 ustawy wdrożeniowej. Określono zostały w Części II pkt 1.3.3 i 1.1.4 (dot. EFS) i Części III pkt 1.2.2 i 1.3 (dot. RPO) Instrukcji Wykonawczej. Zgodnie z postanowieniami Instrukcji, oceny dokonywała Komisja Oceny Projektów (KOP), w skład której wchodzi m.in. pracownicy Instytucji Organizującej Konkurs (IOK) oraz eksperci. Komisja zobligowana była do oceniania wniosków w oparciu o ustalone przez KM kryteria wyboru projektów. Było to zgodne z zasadami określonymi w podrozdziale 6.4 – Ocena projektów „Wytycznych w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020” pkt 2, zgodnie z którymi „w skład KOP wchodzi pracownicy właściwej instytucji. W skład KOP mogą wchodzić eksperci”.
- Zgodnie z wówczas obowiązującym art. 44 ust. 4 ustawy wdrożeniowej oraz z obecnie obowiązującym art. 46 ust. 1 tej ustawy, w Instrukcji Wykonawczej ustalono, że lista wybranych wniosków o dofinansowanie zatwierdzana była przez przewodniczącego KOP po czym była przekazywana do Zarządu Województwa Podlaskiego w celu jej zatwierdzenia.

²¹ Pismo MliR/H 2014-2020/9(01)/03/2015.

²² Dobór celowy spośród konkursów z lat 2016-2017, które nie były współfinansowane z EFS.

- Zgodnie z uregulowaniami zawartymi w rozdziale 15 ustawy wdrożeniowej, Procedurę odwoławczą uregulowano w cz. I pkt 15 Instrukcji Wykonawczej (pierwotnej). (akta kontroli str. 155-156)

2.2. W Strategii ZIT znalazły się propozycje kryteriów wyboru projektów w trybie pozakonkursowym i konkursowym. W załącznikach do Strategii ZIT zostały umieszczone odrębne kryteria oceny projektów w trybie pozakonkursowym i konkursowym, przyjęte wcześniej przez KM. W „Strategii ZIT” ustalono również plan finansowy działań ZIT²³. Harmonogramy naboru wniosków o dofinansowanie projektów ZIT w trybie konkursowym były częścią harmonogramów naboru wniosków dla RPOWP. (akta kontroli str. 267-302)

2.3. Zarząd Województwa Podlaskiego 20 lipca 2015 r. zawarł porozumienie ze Stowarzyszeniem Białostocki Obszar Funkcjonalny w sprawie powierzenia (jako Instytucji Pośredniczącej) zadań dotyczących realizacji ZIT. Jednym z powierzonych IP ZIT zadań było przygotowanie propozycji kryteriów wyboru projektów uwzględniających postanowienia RPOWP 2014–2020, w tym w zakresie zgodności ze „Strategią ZIT” (§ 3 ust. 1 pkt 1 Porozumienia). (akta kontroli str. 32-52)

2.4. Zarząd Województwa Podlaskiego powierzył IP ZIT rolę instytucji organizującej konkurs na wybór projektów wspólnie z IZ, w tym udział w przygotowaniu regulaminu konkursu. Zadania IP ZIT związane z wyborem projektów w trybie konkursowym dotyczyły m.in.:

- Dokonywania oceny wniosków w ramach Komisji Oceny Projektów w zakresie kryteriów zatwierdzonych przez KM jako jednej pełnej oceny w ramach zasady „dwóch par oczu”.
- Dokonywania pełnej oceny uproszczonych wniosków o dofinansowanie projektów zintegrowanych w zakresie kryteriów zatwierdzonych przez KM.

Zadania IP ZIT związane z wyborem projektów w trybie pozakonkursowym przekazane SBOF na mocy Porozumienia dotyczyły m.in. pełnej oceny wniosków z udziałem ekspertów zewnętrznych w zakresie kryteriów merytorycznych zatwierdzonych przez KM. Jednym z zadań IP ZIT była ocena projektów pozakonkursowych pod kątem ich zgodności ze „Strategią ZIT” – zadanie wskazane w rozdziale 6 Instrukcji Wykonawczej IP ZIT. (akta kontroli str. 32-52)

2.5. W Porozumieniu zawartym z BOF wskazano zadania IP ZIT związanych z wyborem projektów w trybie pozakonkursowym. Obejmowały one:

- Przedstawienie wstępnej listy (zawierającej co najmniej informacje określone w „Wytocznych w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020”) projektów pozakonkursowych w „Strategii ZIT”; opisu projektów pozakonkursowych wg wzoru określonego przez IZ. Projekty pozakonkursowe miały podlegać identyfikacji przez IZ na etapie opiniowania „Strategii ZIT”. Projekty pozakonkursowe musiały wykazywać strategiczne znaczenie dla społeczno-gospodarczego rozwoju obszaru BOF oraz znaczący wkład w realizację wskaźników RPOWP 2014–2020 właściwych dla danego priorytetu inwestycyjnego i typu projektów.
- Przygotowanie propozycji kryteriów wyboru projektów uwzględniających postanowienia RPOWP 2014–2020, w tym w zakresie zgodności ze „Strategią ZIT”.

²³ <http://bof.org.pl/images/PDF/Strategia.pdf> - str. 302 i następne.

- Opracowanie, we współpracy z IZ, wezwania do złożenia wniosku o dofinansowanie projektów pozakonkursowych zidentyfikowanych przez IZ oraz wzywania beneficjentów ww. projektów do złożenia wniosków o dofinansowanie projektów pozakonkursowych.
- Dokonywanie pełnej oceny wniosków o dofinansowanie projektów pozakonkursowych z udziałem ekspertów zewnętrznych w zakresie kryteriów merytorycznych zatwierdzonych przez KM RPOWP 2014–2020. Uchwała KM w sprawie zatwierdzenia kryteriów oceny formalno-merytorycznej projektów pozakonkursowych (w tym zintegrowanych) wśród kryteriów merytorycznych dopuszczających (obligatoryjnych) wymieniała zgodność projektu z celami rozwojowymi określonymi w Strategii ZIT²⁴. (akta kontroli str. 32-52)

Powierzone przez IZ zadania zapewniały udział IP BOF w ocenie projektów, w tym dokonywanie oceny strategicznej wniosku o dofinansowanie.

2.6. Plan finansowy RPOWP na lata 2014–2020 zakłada alokację środków w kwocie 1.213.595,9 tys. EUR (5.295.040,2 tys. zł²⁵), z tego na ZIT zaplanowano 76.000 tys. EUR (331.595,6 tys. zł). Udział ZIT w alokacji środków na RPOWP wynosił 6,26%.

Na projekty ZIT wybierane w trybie konkursowym zaplanowano 132.252,1 tys. zł, zaś na projekty pozakonkursowe 199.343,5 tys. zł. Na projekty ZIT w ramach osi priorytetowych zaplanowano następujące kwoty:

- Oś I – Wzmocnienie potencjału i konkurencyjności gospodarki regionu 52.994,4 tys. zł (projekty pozakonkursowe),
- Oś III – Kompetencje i kwalifikacje 25.420,5 tys. zł (projekty konkursowe),
- Oś IV – Poprawa dostępności transportowej 6.850,9 tys. zł (projekty pozakonkursowe),
- Oś V – Gospodarka niskoemisyjna 122.045,8 tys. zł (projekty pozakonkursowe),
- Oś VII – Poprawa spójności społecznej 13.045,5 tys. zł (projekty konkursowe),
- Oś VIII – Infrastruktura dla usług użyteczności publicznej 111.238,6 tys. zł (w tym 93.786,2 tys. zł na projekty konkursowe i 17.452,4 tys. zł na projekty pozakonkursowe).

Środki na ZIT pochodziły z EFRR (67.183,8 tys. EUR) i EFS (8.816,2 tys. EUR). Udział alokacji środków na ZIT we wszystkich osiach stanowił 17,1% środków alokacji RPOWP w wymienionych wyżej osiach. (akta kontroli str. 142, 265)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia ustanowiony przez IZ RPO system wyboru projektów ZIT, w tym podział zadań między IZ RPO a IP ZIT. System ten zgodny był z obowiązującymi przepisami, gwarantował udział IP ZIT opracowaniu kryteriów ocen oraz w ocenie wniosków o dofinansowanie.

²⁴ http://rpo.wrotapodlasia.pl/pl/dowiedz_sie_wiecej_o_programie/dowiedz_sie_o_instytucjach_w_pro/komitet_monitorujacy/uchwaly-komitetu-monitorujacego.html#_lbj20g

²⁵ Wg kursu 1 EUR = 4,3631 zł z 28.06.2018 r.

3. Prawidłowość wyboru projektów ZIT

3.1. Na lata 2016-2018 IZ zaplanowała w harmonogramach przeprowadzenie 14 konkursów w ramach ZIT, z tego 11 zintegrowanych (obejmujących dofinansowanie w ramach EFS i EFRR) oraz trzy konkursy w ramach jednego funduszu, tj. EFS. Według stanu na 20 września 2018 r. 11 konkursów ogłoszono (w tym osiem zintegrowanych), z tego sześć rozstrzygnięto pozytywnie (dokonano wyboru beneficjenta), dwa negatywnie (nie wybrano żadnego z projektów), zaś trzy postępowania były jeszcze nie rozstrzygnięte (wnioski o dofinansowanie znajdowały się w trakcie oceniania). Wymienione wyżej konkursy były ogłoszone zgodnie z harmonogramem. Do ogłoszenia i rozstrzygnięcia pozostały zaplanowane na 2018 r. trzy konkursy zintegrowane, z tego termin dwóch (zaplanowanych na luty i maj) odroczone, zaś trzeci zaplanowano na listopad 2018 r. Przyczyną odroczenia konkursów z lutego 2018 r. była konieczność dostosowania dokumentów programowych – wg komunikatu zamieszczonego na stronie internetowej RPOWP²⁶ (komunikat z 19.01.2018 r. nie precyzował, o jakich dokumentach programowych mowa). Odroczenie konkursu zaplanowanego na maj 2018 r. spowodowane było przekroczeniem alokacji we wnioskach o dofinansowanie we wcześniejszym konkursie z 2017 r. Tak więc planowany na maj 2018 r. konkurs zostanie ogłoszony po ogłoszeniu wyników dotychczasowych naborów w ramach poddziałań 3.3.1/8.2.2. pod warunkiem dostępnej alokacji (komunikat zamieszczony na stronie internetowej RPOWP²⁷). Stosownie do art. 47 ust. 3 ustawy wdrożeniowej, w opisanej sytuacji nie była wymagana aktualizacja harmonogramu naboru wniosków. (akta kontroli str. 157-160)

W okresie objętym kontrolą miała miejsce jedna zmiana harmonogramu naboru wniosków – dotyczyło to przesunięcia o jeden miesiąc terminu naboru wniosków o dofinansowanie (z września 2017 r. na październik 2017 r.) w ramach poddziałań 7.2.2./8.4.2.²⁸. Aktualizacji tej dokonano zgodnie z art. 47 ust. 2 i 3 ustawy wdrożeniowej.

3.2. Szczegółową kontrolą objęto przebieg trzech następujących postępowań konkursowych:

- RPPD.03.03.02-IZ.00-20-001/16 „Stworzenie Centrum Kompetencji BOF” z 2016 r., ogłoszony 29.02.2016 r., na który w ZIT zaplanowano 17 mln zł z EFS,
- RPPD.03.01.03_08.02.02-IZ.00-20-001/17 „Infrastruktura edukacyjna na obszarze Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego” (projekt zintegrowany – kontrolą objęto część dotyczącą dofinansowania z EFRR), ogłoszony 01.03.2017 r., na który zaplanowano 10 mln zł z EFRR,
- RPPD.007.02.02_08.04.02-IZ.00.20-002/17 „Rozwój usług społecznych w ramach BOF” i „Infrastruktura usług socjalnych” ogłoszono 01.09.2017 r. Na dofinansowanie tych poddziałań zaplanowano w ZIT 9 mln zł (3 mln zł z EFS i 6 mln zł z EFRR - kontrolą objęto część dotyczącą dofinansowania z EFRR).

²⁶ http://rpo.wrotapodlasia.pl/pl/jak_skorzystac_z_programu/zobacz_ogloszenia_i_wyniki_na_1/harmonogram_naborow_wnioskow/harmonogram-naborow-wnioskow.html

²⁷ <http://rpo.wrotapodlasia.pl/pl/wiadomosci/komunikat-dotyczacy-zmiany-terminu-ogloszenia-naboru-wnioskow-do-poddzialania-331822.html>

²⁸ Uchwała Zarządu Województwa Podlaskiego Nr 224/3026/2017 r. z 4 lipca 2017 r. – strona internetowa j.w.

W wyżej wymienionych postępowaniach:

- konkursy przeprowadzono zgodnie z harmonogramem,
- ogłoszenia o konkursach podano do publicznej wiadomości co najmniej 30 dni przed planowanym rozpoczęciem naboru wniosków o dofinansowanie projektu, zaś ich treść zawierała wszystkie informacje wyszczególnione w art. 40 ust. 1 i 2 ustawy wdrożeniowej,
- termin na składanie wniosków o dofinansowanie określony w ogłoszeniach był zgodny z art. 42 ustawy wdrożeniowej (wynosił 30 dni od dnia rozpoczęcia naboru wniosków). (akta kontroli str. 157-160)

3.3. Objęte kontrolą NIK konkursy odbywały się w oparciu o regulaminy ustalone przez IZ. Regulaminy te zawierały informacje wyszczególnione w art. 41 ust. 2 ustawy wdrożeniowej oraz w pkt. 2 i 3 podrozdziału 6.3. „Wytycznych w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020” (podrozdział 6.3. pkt 2 wytycznych z marca 2017 r. w odniesieniu do konkursu ogłoszonego 01.09.2017 r.). We wszystkich kontrolowanych postępowaniach IZ zmieniała regulaminy konkursów przed ich rozstrzygnięciem – zmiany te nie skutkowały nierównym traktowaniem wnioskodawców. O zmianach informowano na stronie internetowej rpo.wrotapodlasia.pl, podając jednocześnie uzasadnienie wprowadzenia zmiany i termin od którego zmiana wchodzi w życie. (akta kontroli str. 161-171)

3.4. Prawidłowość oceny wniosków przeprowadzono na próbie wytypowanych konkursów wskazanych w pkt. 3.2. Kontrolą objęto siedem wniosków o dofinansowanie, tj. wszystkie wnioski złożone w ww. konkursach przez siedem podmiotów ubiegających się o przyznanie pomocy. Ogólna wartość objętych pierwotnymi wnioskami projektów wynosiła 37.202 tys. zł. Do realizacji wybrano pięć projektów o wartości 34.013,8 tys. zł, na realizację których przyznano dofinansowanie z UE w wysokości 25.887,7 tys. zł. z czego:

- 18.621,2 tys. zł z EFS (w tym jeden projekt z dofinansowaniem 15.208,6 tys. zł tylko z EFS),
- 7.266,5 tys. zł z EFRR.

Jeden z wniosków o dofinansowanie rozpatrzono negatywnie (wnioski na ten konkurs złożyły dwa podmioty – komisja wybrała do realizacji jednego z wnioskodawców²⁹). Drugi z konkursów, ogłoszony 01.09.2017 r. nadal był w trakcie rozpatrywania, bowiem wnioskodawca (jedyne jaki przystąpił do konkursu³⁰) po pozytywnym etapie preselekcji dotychczas – mimo wezwań IZ – nie złożył pełnego wniosku o dofinansowanie. Kolejne terminy wyznaczane przez UMWP były przesuwane na prośbę wnioskodawcy, który uzasadniał to koniecznością dostosowania dokumentacji technicznej do zmienionych przepisów wynikających z wejścia w życie ustawy Prawo wodne³¹. Pełny wniosek o dofinansowanie projektu wpłynął do IZ 04.10.2018 r.

(akta kontroli str. 171-182, 264)

Wszystkie objęte kontrolą wnioski o dofinansowanie były sprawdzane m.in. przez pracowników BOF (Instytucja pośrednicząca) pod kątem zgodności ze strategią ZIT. Ocena objętych kontrolą NIK wniosków odbywała się zgodnie z art. 43-45 ustawy wdrożeniowej. (akta kontroli str. 161-171)

²⁹ Konkurs Nr RPPD.03.03.02-IZ.00-20-001/16 do którego przystąpiło Miasto Białystok (wybrano do realizacji) i Accelerated Learning International Poland Spółka z o.o., która uzyskała negatywną ocenę komisji konkursowej.

³⁰ Projekt „Moje miejsce – ARKA” zgłoszony przez Caritas Archidiecezji Białostockiej.

³¹ Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz. U. poz. 1566 ze zm.)

3.5. Objęte kontrolą NIK wnioski o dofinansowanie dotyczyły projektów zintegrowanych (dwa wnioski, z tego w stosunku do wniosku Caritas Archidiecezji Białostockiej na dofinansowanie projektu „Moje miejsce – ARKA” postępowanie było w toku) i projektu konkursowego w ramach poddziałania 3.3.2. finansowanego tylko z EFS. Czas oceniania wniosków przedstawiał się następująco:

- a) Konkurs na poddziałanie 3.3.2. (konkurs ogłoszono 29.02.2016 r.), na który wpłynęły dwa wnioski: weryfikacja techniczna (sprawdzenie czy wnioski nie zawierają braków formalnych i oczywistych omyłek) trwała 11 dni, ocena formalna trwała 21 dni, zaś ocena merytoryczna 38 dni (jeden z wniosków oceniono negatywnie). Czas trwania oceny merytorycznej z negocjacjami (tj. do zakończenia etapu oceny wniosku) wynosił 148 dni (liczone od dnia rozpoczęcia oceny merytorycznej) – razem 218 dni (dotyczy wniosku, który pozytywnie oceniono na wszystkich etapach oceniania).
- b) Konkurs na poddziałanie 8.2.2. (konkurs zintegrowany z poddziałaniem 3.3.1. ogłoszony 01.03.2017 r.), na który wpłynęły cztery wnioski o dofinansowanie: czas trwania oceny spełniania wymogów formalnych wynosił 49 dni (czas liczony od pierwszego dnia roboczego po zakończeniu naboru wniosków do dnia poprzedzającego rozpoczęcie oceny formalno-merytorycznej wniosku uproszczonego). Czas oceny formalno-merytorycznej wniosków uproszczonych wynosił po 30 dni (ocena prowadzona przez IP ZIT), zaś czas trwania oceny formalno-merytorycznej wniosków pełnych wynosił po 121 dni (ocena prowadzona przez IZ). Czas trwania oceny był jednakowy dla wszystkich wnioskodawców. Czas oceny wniosków liczony od pierwszego dnia roboczego po zakończeniu naboru do wydania oceny końcowej wynosił po 289 dni. Umowy z beneficjentami Zarząd Województwa Podlaskiego podpisał w lipcu 2018 r., po zakończeniu przez Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego³² EFS oceny wniosków dotyczących poddziałania 3.3.1.
- c) Konkurs dotyczący poddziałania 8.4.2. (konkurs zintegrowany z poddziałaniem 7.2.2. ogłoszony 01.09.2017 r.), na który wpłynął jeden wniosek – czas trwania oceny formalno-merytorycznej wniosku uproszczonego wynosił 106 dni (ocena prowadzona przez IP ZIT). Pełny wniosek o dofinansowanie projektu wpłynął do IZ 04.10.2018 r. (akta kontroli str. 161-171)

W doniesieniu do dwóch postępowań konkursowych czas oceny merytorycznej ustalony w regulaminach konkursów został przekroczony – co opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

3.6. W odniesieniu do objętych kontrolą postępowań konkursowych (zakończonych) Zarząd Województwa Podlaskiego zgodnie z art. 46 ust. 1 i 2 ustawy wdrożeniowej podjął uchwały zatwierdzające sporządzone przez KOP listy ocenionych projektów (wszystkie które uzyskały pozytywną ocenę)³³. Na listach podano m.in. liczby przyznanych punktów za projekty – były one zgodne z liczbami wynikającymi z ocen projektów. Listy projektów sporządzono zgodnie z art. 45 ust. 6 ustawy wdrożeniowej. (akta kontroli str. 161-171)

3.7. Zarząd Województwa Podlaskiego nie dokonywał zmian kolejności ujęcia projektów na listach, nie ujmował na listach projektów, których w ogóle nie było na liście rankingowej oraz nie wykreślał projektów z list rankingowych. Tym samym nie naruszył zakazu wybierania do dofinansowania projektów w innej kolejności niż wynikałoby to z przeprowadzonej oceny (pkt 9 podrozdziału 6.6. Wytocznych w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020). Zarząd Województwa

³² Dalej nazywany „Departamentem EFS”.

³³ Uchwały z: 08.11.2016 r., 19.06.2018 r., 26.06.2018 r. i 21.08.2018 r.

Podlaskiego nie opracował kryteriów zmian na liście projektów przedstawionych mu do zatwierdzenia. (akta kontroli str. 161-171)

3.8. Wszystkie zgłoszone do IZ wnioski o dofinansowanie projektów w trybie naboru pozakonkursowego zidentyfikowano w Strategii ZIT. Do 30.06.2018 r. do IZ wpłynęło 19 projektów, których wartość zidentyfikowano w SzOOP RPO na 193.832,7 tys. zł. IZ zawarła umowy na realizację wszystkich zgłoszonych projektów, w których założono dofinansowanie środkami UE w kwocie 187.946,6 tys. zł. Prawidłowość dokonywania oceny wniosków o dofinansowanie złożonych w trybie pozakonkursowym skontrolowano na próbie zakończonych podpisaniem umowy pięciu następujących postępowań (wybrano projekt o największej wartości oraz cztery, których wnioskodawcy do 30.06.2018 r. nie złożyli wniosku o płatność):

- RPPD.05.04.02-IZ.00-20-003/17 „Projekt partnerski: Rozwój niskoemisyjnego transportu zbiorowego i rowerowego w BOF” o wartości 159.335,6 tys. zł (wartość określona w umowie o dofinansowaniu), na realizację którego przyznano dofinansowanie z UE w kwocie 90.382,5 tys. zł,
- RPPD.05.04.02-IZ.00-20-004/17 „Modernizacja indywidualnych źródeł energii cieplnej lub elektrycznej w Gminie Wasilków” o wartości 1.176,9 tys. zł, w tym dofinansowanie z UE 925,0 tys. zł,
- RPPD.05.04.02-IZ.00-20-010/16 „Utworzenie centrum przesiadkowego w Łapach (dworzec i teren PKS)” o wartości 7.517,1 tys. zł, na której realizację przyznano dofinansowanie z UE w wysokości 5.892,7 tys. zł,
- RPPD.05.04.02-IZ.00-20-004/16 „Modernizacja indywidualnych źródeł energii cieplnej lub elektrycznej w Gminie Juchnowiec Kościelny” o wartości 1.652,4 tys. zł, zaś dofinansowanie z UE wynosiło 1.284,6 tys. zł,
- RPPD.08.02.02-IZ.00-20-00/17 „Laboratorium Młodego Mistrza i Odkrywcę w Białymstoku” o wartości 25.399,2 tys. zł, zaś wartość dofinansowania z UE określono na 17.444,8 tys. zł.

Wszystkie objęte kontrolą wnioski rozpatrywane były zgodnie z wytycznymi w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020. Oceny projektu pod kątem zgodności ze Strategią ZIT dokonywali przedstawiciele Instytucji Pośredniczącej.

(akta kontroli str. 202-217)

3.9. IZ zgodnie z art. 48 ust. 6 ustawy wdrożeniowej i w terminie określonym w pkt. 13 podrozdziału 7.3. Wytycznych w zakresie trybu wyboru projektów na lata 2014-2020 zamieściła informacje o wszystkich projektach wybranych do dofinansowania na stronie internetowej Urzędu oraz na portalu RPO. Ogłoszenia zawierały wszystkie wymagane elementy określone w pkt. 12 podrozdziału 7.3. ww. wytycznych. Umowy z beneficjentami podpisywane były bez zbędnej zwłoki. Wprawdzie w odniesieniu do czterech (spośród pięciu analizowanych postępowań) umowy o dofinansowanie projektów zawarto w terminie od jednego do czterech miesięcy od dnia przyjęcia uchwały przez Zarząd Województwa Podlaskiego o wyborze projektów, lecz było to spowodowane, jak wyjaśnił dyrektor Departamentu EFRR, koniecznością uzupełnienia dokumentacji potrzebnej do zawarcia umów. Jedną z umów podpisano następnego dnia po podjęciu uchwały przez Zarząd Województwa Podlaskiego. (akta kontroli str. 202-221, 318-322)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Przekroczono termin zakończenia oceny merytorycznej pięciu (spośród siedmiu analizowanych) wniosków o dofinansowanie rozpatrywanych w trybie konkursowym. I tak:

- W postępowaniu RPPD.03.03.02-IZ.00-20-001/16 dotyczącym „Stworzenia Centrum Kompetencji BOF” stosownie do regulaminu tego konkursu zakończenie oceny merytorycznej powinno nastąpić w terminie do 80 dni roboczych od zatwierdzenia listy wniosków ocenionych formalnie. W opisywanym przypadku zakończenie oceny merytorycznej z uwzględnieniem negocjacji jednego wniosku (wpłynęły dwa wnioski, z których jeden wcześniej odpadł) nastąpiło 102 dni po zatwierdzeniu listy wniosków ocenionych formalnie (22 dni po terminie określonym w regulaminie konkursu). Ocenę merytoryczną przeprowadzali pracownicy Departamentu EFS. Z-ca dyrektora Departamentu EFS wyjaśnił, że przekroczenie terminu spowodowane było przedłużającymi się negocjacjami, które zakończyły się 10.10.2016 r. Po negocjacjach wnioskodawca powinien był przedłożyć uaktualniony wniosek o dofinansowanie, co wykonał 28.10.2016 r. Zakończenie oceny merytorycznej – zatwierdzenie kart oceny – miało miejsce 02.11.2016 r., tj. w 102 dniu po zatwierdzeniu listy wniosków ocenionych formalnie.
(akta kontroli str. 161-165, 183-185)

Zgodnie z regulaminem opisywanego konkursu, wyznaczony w nim czas zakończenia oceny merytorycznej obejmował także czas poświęcony na prowadzenie negocjacji z wnioskodawcą (jedynym już wnioskodawcą na tym etapie postępowania konkursowego)

- W postępowaniu zintegrowanym RPPD.03.01.03_08.02.02-IZ.00-20-001/17 „Infrastruktura edukacyjna na obszarze Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego” (poddziałania dofinansowywane z funduszy EFS i EFRR) przekroczono wyznaczony w regulaminie tego konkursu termin zakończenia oceny formalno-merytorycznej wszystkich czterech wniosków jakie wpłynęły do IZ. Zgodnie z regulaminem zakończenie oceny formalno-merytorycznej pełnych wniosków (II etapu oceny dokonywany przez IZ) powinno nastąpić 28.02.2018 r. (wnioski oceniane przez pracowników Departamentu EFS). Tymczasem Departament EFS zakończył ocenę swojej części 15.06.2018 r., 22.06.2018 r. i 18.07.2018 r., tj. 113-139 dni po wyznaczonym terminie.
(akta kontroli str. 166-170, 186-198)

Z-ca dyrektora Departamentu EFS wyjaśnił, że opóźnienie w zakończeniu oceny spowodowane było odwołaniem jednego z wnioskodawców do wyniku oceny formalnej, złożonością projektów zintegrowanych, dużą ilością obowiązków pracowników departamentu. (akta kontroli str. 183-185)

W ocenie NIK, Departament EFS miał wystarczająco dużo czasu na wykonanie w terminie oceny merytorycznej. Zgodnie z regulaminem konkursu ocena ta powinna trwać do sześciu miesięcy, trwała zaś 9,5-10,5 miesiąca, czyli ponad 50% dłużej. Przedłużenie terminu zakończenia ocen merytorycznych automatycznie przełożyło się na termin późniejszego zawarcia umowy o dofinansowanie.

OCENA CZĄSTKOWA

Wyboru projektów ZIT dokonano zgodnie z obowiązującymi przepisami i procedurami z zastrzeżeniem przekroczenia przez IZ terminu dokonania oceny merytorycznej pięciu spośród siedmiu analizowanych wniosków.

4. Realizacja projektów ZIT wybranych do dofinansowania

4.1. Według stanu na 30.06.2018 r. IZ zawarła 19 umów na realizację wszystkich projektów wybranych w trybie pozakonkursowym, których wartość dofinansowania UE wynosiła 187.946,6 tys. zł, co stanowiło 94% całości alokacji na projekty pozakonkursowe (199.343,5 tys. zł) oraz 97% szacowanej wartości projektów zidentyfikowanych w Strategii ZIT. Umowami objęto wszystkie działania i poddziały ustalane w Strategii ZIT BOF dla trybu pozakonkursowego. Najniższy odsetek alokacji wykorzystano w poddziale 1.4.2. Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej BOF w wysokości 84,34%, najwyższy 99,96% w poddziale 8.2.2. Infrastruktura edukacyjna na obszarze Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego. Do 30.06.2018 r. UMWP zatwierdził wnioski o płatność w kwocie 30.697,7 tys. zł, co stanowiło 15,4% alokacji na projekty pozakonkursowe. Najwyższy wskaźnik wykorzystania alokacji był w poddziale 4.1.2. Dostępność terenów inwestycyjnych w BOF, który wyniósł 55,64% (3.811,7 tys. zł). Natomiast w dziale 8.2.2 nie zatwierdzono jeszcze żadnych wniosków o płatność. (akta kontroli str. 130)

Według stanu na 30.09.2018 r. wskaźnik alokacji środków³⁴ w umowach objętych dofinansowaniem zwiększył się do 99% (liczba umów pozostała bez zmian, wzrosła natomiast wartość umów już podpisanych w poddziale 1.4.2.), zaś wskaźnik zatwierdzonych wniosków o płatność wzrósł do 21% całkowitej alokacji (199.343,5 tys. zł). (akta kontroli str. 311)

Największe oszczędności na koniec III kwartału 2018 r. wystąpiły w poddziale 5.4.2. Strategii niskoemisyjnej BOF w wysokości 712 tys. zł i poddziale 1.4.2. Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej BOF w kwocie 1.718,3 tys. zł. Uchwałą z 28.09.2018 r. Nadzwyczajnego Walnego Zebrania Członków SBOF zmieniono Strategię ZIT poprzez dodanie do niej w poddziale 1.4.2. projektu „Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w Sobolewie w gminie Supraśl”, na który zaplanowano dofinansowanie środkami UE w wysokości 1.552,2 tys. zł.

(akta kontroli str. 303-304, 311)

Odnosząc się do pozostałych wolnych środków na projekty wybierane w trybie pozakonkursowym, Dyrektor DRR wyjaśniła, że środki te stanowią bufor bezpieczeństwa na wypadek gdyby w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego wartość okazała się wyższa od wartości ustalonej w budżetach projektów oraz na wypadek zmian kursu EUR. W ramach opiniowania wyżej opisanej zmiany Strategii BOF planowane jest zwrócenie się do SBOF z pytaniem o plany dotyczące wykorzystania wolnych środków. (akta kontroli str. 313-317)

4.2. Alokacja środków na projekty ZIT wybierane w trybie konkursowym wynosiła 132.252,1 tys. zł. W okresie do 30.06.2018 r. IZ zawarła dziewięć umów na realizację projektów wybranych do dofinansowania w trybie konkursowym. W umowach tych zakładane było dofinansowanie projektów środkami UE w wysokości 42.860,8 tys. zł, co stanowiło 32,4% alokacji na projekty wybierane w trybie konkursowym. W okresie tym IZ zatwierdziła wnioski o płatność na kwotę 6.537 tys. zł, co stanowiło 4,9% zaplanowanej alokacji środków UE. W poszczególnych poddziałach wykorzystanie alokacji wynosiło od 0,05% (3.1.3. Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej w ramach BOF) do 7,64% (3.3.2. Stworzenie Centrum Kompetencji BOF).

(akta kontroli str. 129)

³⁴ Do wyliczenia przyjęto kurs EUR z 27.09.2018 r. 1 EUR = 4,2779 zł.

Według stanu na 30.09.2018 r. Urząd zawarł 17 umów, na których dofinansowanie zaplanowano 55.330,1 tys. zł, co stanowiło 42,7% alokacji³⁵, zaś wskaźnik zatwierdzonych wniosków o płatność wzrósł do 8,55%. (akta kontroli str. 312)

Dyrektor DRR wyjaśniła, że w celu przyspieszenia działań ZIT usprawniono proces oceny i wyboru projektów do dofinansowania w tym zrezygnowano z ustnych negocjacji na rzecz negocjacji pisemnych, uproszczono warunki wstępne na etapie konkursu, powtarzano w najszybszym możliwym czasie konkursy, które zakończyły się negatywną oceną wszystkich wniosków o dofinansowanie, wprowadzono do harmonogramu konkursów dodatkowe nabory, organizowano szkolenia dla potencjalnych wnioskodawców, promowano obszar CT10 (przedszkola, szkoły zawodowe) wśród potencjalnych wnioskodawców projektów w mediach: radio, internet, publikacje prasowe, zamieszczono na stronie internetowej listy najczęściej popełnianych błędów we wnioskach, przeprowadzono szkolenia z obsługi SL2014.

(akta kontroli str. 229-232)

W ocenie NIK, przy dotychczasowym tempie kontraktacji projektów w trybie konkursowym, istnieje zagrożenie niewykorzystania całości środków na realizację tych projektów. Dyrektor DRR wyjaśniła, że IZ w celu zwiększenia wykorzystania środków na realizację instrumentu ZIT w ramach projektów wybieranych w trybie konkursowym m.in. rozszerzono grupę docelową wsparcia wychowania przedszkolnego z 3-4 latków do wszystkich dzieci w wieku przedszkolnym. Z tego powodu wstrzymano ogłoszenie konkursu z poddziałań 3.1.3/8.2.2. do czasu zmiany zapisów w dokumentach programowych. Na listopad 2018 r. planowane jest ogłoszenie naboru.

(akta kontroli str. 313-317)

4.3. Analizą objęto dwie następujące umowy o dofinansowanie zawarte w trybie pozakonkursowym między IZ a Gminą Łapy³⁶:

- a) UDA-RPPD.01.04.02-0001/16-00 „Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w Łapach”,
- b) UDA-RPPD.04.01.02-20-0001/16-00 „Poprawa dostępności komunikacyjnej terenów inwestycyjnych w Łapach”.

Ad. a) Umowę w sprawie dofinansowania projektu zawarto 07.10.2016 r. Na realizację projektu o wartości całkowitej 12.387.948,45 zł i wydatkach kwalifikowalnych 10.105.897,84 zł przyznano dofinansowanie w kwocie 9.077.117,41 zł. Wkład własny beneficjenta wynosił 1.028.780,43 zł. Rozpoczęcie realizacji projektu 01.01.2014 r., zakończenie finansowe realizacji 31.12.2017 r. (data dokonania ostatniego wydatku przez beneficjenta w ramach projektu - § 1 ust. 2 pkt 28 umowy).

(akta kontroli str. 324-383)

Do czasu zakończenia kontroli NIK podpisano trzy aneksy do umowy. Aneksem nr 1 z 05.04.2017 r. m.in. zmniejszono wartość dofinansowania z UE do kwoty 6.932.260 zł, tj. o 2.144.857 zł (było to efektem zmniejszenia ceny wykonania robót po przeprowadzonym przetargu nieograniczonym) oraz wkładu własnego beneficjenta do 785.687 zł (o 243.093 zł). Umowę na realizację inwestycji zawarto z wykonawcą 11.08.2016 r.

(akta kontroli str. 384-432)

Z dokumentacji IZ wynika, że od początku realizacja projektu przebiegała niezgodnie z założeniami przyjętymi w umowie o dofinansowanie inwestycji. Stosownie do umowy o dofinansowanie projektu zawartą między IZ a Gminą Łapy pierwsze płatności dofinansowania miały być przekazane w styczniu 2017 r. (988,1 tys. zł), zaś w I kwartale 2017 r. zakładano (wg pierwotnego harmonogramu płatności) przekazanie 2.574.977 zł. Tymczasem pierwszy wniosek o płatność

³⁵ Wg kursu EUR z 27.09.2018 r. 1 EUR = 4,2779 zł.

³⁶ Badaniem objęto realizację umów objętych równoległą kontrolą NIK w Urzędzie Miejskim w Łapach.

z maja 2017 r. złożony przez beneficjenta opiewał na kwotę 690.705 zł, tj. 26,8% pierwotnie zakładanej w harmonogramie kwoty płatności (środki przekazano 25.05.2017 r.). Także kolejne wnioski o płatność były znacznie niższe niż pierwotnie zakładano, co świadczy o nieterminowym przebiegu realizacji projektu. Beneficjent za pośrednictwem aplikacji SL2014 miał możliwość zmiany harmonogramu płatności i wprowadzał zmiany, które IZ zatwierdzała. (akta kontroli str. 433-451)

W trakcie 2017 r. Gmina Łapy sygnalizowała IZ potrzebę przedłużenia terminu realizacji inwestycji. Uzasadniano to opóźnieniem wykonawcy robót w realizacji projektu. W efekcie aneksem z 26.01.2018 r. zawartym z IZ przedłużono termin zakończenia inwestycji do 30.06.2018 r. (akta kontroli str. 452-493)

Wydłużenie terminu zakończenia realizacji projektu nie przyczyniło się do poprawy przebiegu inwestycji. Pismem z 19.04.2018 r. Gmina Łapy poinformowała IZ o odstąpieniu od umowy z dotychczasowym wykonawcą oraz o konieczności przeprowadzenia nowego postępowania w sprawie udzielenia zamówienia publicznego. Z dokumentacji IZ wynika, że po przeprowadzeniu postępowania przetargowego wzrosła wartość inwestycji. W tej sytuacji IP podjęła uchwały w sprawie podwyższenia dofinansowania do 80% kwoty wynikającej z aneksu nr 2 z 26.01.2018 r., zaś IZ wyraziła zgodę na wydłużenie terminu realizacji projektu do 19.07.2019 r. Ponadto Zarząd Województwa Podlaskiego 28.08.2018 r. podjął uchwałę, na mocy której zwiększono m.in. wartość dofinansowania projektu do 12.477.503 zł (o 80% w stosunku do wartości wynikającej z aneksu nr 1 do umowy). Wniosek o zwiększenie dofinansowania podpisał dyrektor Departamentu EFRR. Wprowadzone przez Zarząd Województwa Podlaskiego zmiany w umowie o dofinansowanie były zgodne z art. 52a ustawy wdrożeniowej.

(akta kontroli str. 494-509)

Wyjaśniając przyczyny zwiększenia dofinansowania projektu „Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w Łapach” w sytuacji dotychczasowej opieszalej realizacji projektu, dyrektor Departamentu EFRR podał m.in., że Zarząd Województwa Podlaskiego kierował się wnioskiem beneficjenta oraz uchwałą IP o podwyższeniu dofinansowania. Wpływ na taką decyzję miały wcześniejsze problemy z realizacją projektu przez poprzedniego wykonawcę co skutkowało odstąpieniem od umowy z nim przez Gminę Łapy, zaś ponowne postępowanie w sprawie udzielenia zamówienia publicznego wyłoniło wykonawcę inwestycji z wyższą ceną jej realizacji.

(akta kontroli str. 510-512)

Aneksem z 31.08.2018 r. do umowy o dofinansowanie projektu „Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w Łapach” m.in. zwiększono wartość dofinansowania projektu środkami UE do 12.477.503 zł (tj. o 5.545.243 zł w stosunku do poprzednio obowiązującej umowy z wykonawcą), zaś wkład własny beneficjenta w wydatkach kwalifikowalnych do 2.240.005 zł (tj. o 1.454.318 zł w stosunku do stanu poprzedniego).

(akta kontroli str. 513-549)

Ad. b) Umowę podpisano 07.10.2016 r. Na realizację projektu o wartości całkowitej 6.948.907,89 zł i wydatkach kwalifikowalnych 6.724.370 zł przyznano dofinansowanie 4.270.647,37 zł. Wkład własny beneficjenta wynosił 2.453.722,63 zł. Rozpoczęcie realizacji projektu 01.01.2014 r., zakończenie finansowe realizacji 31.08.2018 r. Do czasu zakończenia kontroli NIK podpisano dwa aneksy do umowy:

- Aneksem z 11.05.2017 r. zmieniono umowę m.in. w części zmniejszenia całkowitej wartości projektu i kosztów kwalifikowalnych oraz harmonogramu płatności. Po zmianie całkowita wynosiła 6.090.569,31 zł, wydatki kwalifikowalne 5.906.536,62 zł, dofinansowanie z UE 3.751.241,40 zł i wkład własny beneficjenta 2.155.295,22 zł.

- Kolejnym aneksem z 07.08.2018 r. zwiększono całkowitą wartość Projektu do 6.638.005,01 zł, całkowite wydatki kwalifikowalne pozostały bez zmian na wysokości 5.906.536,62 zł, dofinansowanie z UE 3.751.241,40 zł, wkład własny beneficjenta pozostał również bez zmian 2.155.295,22 zł. Pozostałe zmiany umowy dotyczyły m.in. aktualizacji harmonogramu płatności.
(akta kontroli str. 225-226)

Wprowadzone zmiany były zgodne z art. 52a ustawy wdrożeniowej. Wszystkie wnioski o płatność były składane w terminach określonych w harmonogramie płatności³⁷ na formularzu z SL2014 (z wyjątkiem jednego dotyczącego projektu „Poprawa dostępności komunikacyjnej terenów inwestycyjnych w Łapach”, który był złożony z 35 dniowym opóźnieniem, o czym beneficjent odpowiednio wcześniej poinformował IZ), terminowo weryfikowane pod względem formalnym, merytorycznym i finansowym przez dwóch pracowników Departamentu. EFRR. Wypełniano przy tym „Listy sprawdzające formalno-rachunkowe i merytoryczne”. Refundacja następowała zgodnie z zaktualizowanymi harmonogramami płatności. IZ nie stwierdziła nieprawidłowości w realizacji projektu. W odniesieniu do umowy na realizację projektu „Poprawa dostępności komunikacyjnej terenów inwestycyjnych w Łapach”, 16.08.2018 r. wpłynął wniosek końcowy. Wniosek ten był w trakcie weryfikacji³⁸.
(akta kontroli str. 222-226)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W ocenie NIK prawidłowo przebiegała realizacja projektów ZIT wybranych do dofinansowania w trybie konkursowym jak i pozakonkursowym oraz rozliczanie przedkładanych dotychczas wniosków o płatność. Podjęto należyte działania w celu zidentyfikowania zagrożeń i ryzyk w realizacji ZIT i w celu ich uniknięcia. Jednak zaniepokojenie budzi niskie wykorzystanie alokacji środków zaplanowanych na projekty konkursowe, zwłaszcza w zakresie zatwierdzonych przez IZ wniosków o płatność przy niskiej skuteczności dotychczas podjętych działań zaradczych. Termin zakończenia realizacji jednego, spośród dwóch analizowanych projektów, wybranych w trybie pozakonkursowym znacznie się wydłużył. Ponadto zwiększyła się znacznie jego wartość, co będzie miało wpływ na możliwość objęcia dofinansowaniem projektów wyłonionych w przyszłych naborach.

OBSZAR

5. Efekty realizacji ZIT

Opis stanu
faktycznego

5.1. Do 30 czerwca 2018 r. w ramach instrumentu ZIT BOF podpisano 28 umów o dofinansowanie projektów (pozakonkursowych – 19, konkursowych – dziewięć) na łączną kwotę 358 580,7 tys. zł, w tym założono dofinansowanie ze środków UE 230 807,4 tys. zł. Wkład UE w wydatkach zatwierdzanych wniosków o płatność wyniósł 37 234,7 tys. zł tj. 11,2% całkowitej alokacji ZIT.

Wartość 19 podpisanych umów, wszystkich zidentyfikowanych przez IZ projektów pozakonkursowych wyniosła 300 777,8 tys. zł, z czego planowane dofinansowanie z UE stanowiło 187 946,6 tys. zł. Wkład UE w wydatkach zatwierdzanych wniosków o płatność projektów pozakonkursowych wyniósł 30 697,7 tys. zł, co stanowiło 15,4% alokacji pozakonkursowej ZIT.

Wartość dziewięciu podpisanych umów projektów konkursowych wyniosła 57 802,9 tys. zł, przy dofinansowaniu UE w wysokości 42 860,8 tys. zł. Wkład UE w wydatkach zatwierdzanych wniosków o płatność projektów konkursowych wyniósł 6 537 tys. zł, co stanowiło 4,9% alokacji konkursowej ZIT.

³⁷ Harmonogram będący załącznikiem umowy o dofinansowanie.

³⁸ Zgodnie z Instrukcją Wykonawczą termin na weryfikację wniosku końcowego wynosi 60 dni kalendarzowych liczonych od dnia zakończenia okresu realizacji projektu, tj. od 31.08.2018 r.

Zakładane efekty podpisanych umów o dofinansowanie wszystkich projektów wyrażono w postaci 140 wskaźników: 94 wskaźników produktu i 46 wskaźników rezultatu. Na 30 czerwca 2018 r. wartość docelową wskaźników osiągnięto w odniesieniu do ośmiu wskaźników (5,7% wszystkich wskaźników podpisanych umów o dofinansowanie) (sześć produktu i dwóch rezultatu). Wszystkie dotyczyły czterech zakończonych projektów realizowanych w ramach poddziałania 5.4.2. Strategie niskoemisyjne BOF³⁹. W pozostałych 132 wskaźnikach, w których nie osiągnięto wartości docelowej, brak jakiegokolwiek postępu (wartość wskaźnika równa zero) dotyczył 99 z nich (70,7% wszystkich wskaźników podpisanych umów o dofinansowanie).⁴⁰ (akta kontroli str. 129-130, 134-137, 142, 233)

W podpisanych na 30 czerwca 2018 r. 28 umowach na dofinansowanie inwestycji w ramach instrumentu ZIT są m. in. projekty (zrealizowane lub w trakcie realizacji):

- przygotowania terenów inwestycyjnych (zaplanowano – 67,3 ha; zrealizowano – 0 ha); na których planuje się zlokalizować 15 inwestycji (wykonano – 0 inwestycji),
- przebudowy lub modernizacji dróg miejskich (planowana długość – 3,86 km; zrealizowano – 0 km),
- zmodernizowania źródeł energii (planowana liczba gospodarstw domowych, w których zmodernizowano źródła energii – 1560 szt., wykonano – 560 szt.),
- niskoemisyjnego transportu zbiorowego i rowerowego w BOF (planowana liczba stanowisk postojowych w wybudowanych obiektach „Bike&Ride” – 140 szt., zrealizowano – 12 szt.),
- gospodarki niskoemisyjnej (planowana liczba nowych/zmodernizowanych punktów w oświetleniu ulicznym – 2 494 szt., zrealizowano – 2 494 szt.),
- centrum przesiadkowego w miejscowości Łapy (planowana liczba wybudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych – 1 szt., zrealizowano – 0 szt.),
- edukacyjne (planowana liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie – 195 szt., zrealizowano – 0 szt.; planowana liczba wspartych obiektów infrastruktury przedszkolnej – 2 szt., zrealizowano – 0 szt.),
- wsparcia rodzin (planowana liczba dorosłych osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym biorących udział w szkoleniach podnoszących kompetencje opiekuńczo-wychowawcze – 200 osób, zrealizowano – 20 osób).

Analiza sześciu sprawozdań kwartalnych (po dwa z każdego roku), wykazała, że IZ z zachowaniem terminów zawartych w Wytocznych w zakresie sprawozdawczości przekazywała je do MliR. (akta kontroli str. 243)

5.2. Instytucje zaangażowane w proces wdrażania ZIT osiągnęły cel wyznaczony w *Planie działań na rzecz zwiększenia efektywności i przyspieszenia realizacji programów w ramach Umowy Partnerstwa 2014-2020*⁴¹ i w wyznaczonym terminie tj. marzec 2016 roku zrealizowały zadania obejmujące:

- przygotowanie i pozytywne zaopiniowanie Strategii ZIT,

³⁹ Wskaźniki produktu: liczba nowych/zmodernizowanych punktów w oświetleniu ulicznym (szt.), liczby gospodarstw domowych w których zmodernizowano indywidualne źródła energii cieplnej lub elektrycznej (szt.), szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (tony równoważnika CO₂) Wskaźnik rezultatu: szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (tony równoważnika CO₂).

⁴⁰ Wg stanu na 30 września 2018 r. docelową wartość wskaźników w 36 zawartych umowach o dofinansowanie projektów osiągnięto w 16 na 179 wskaźników.

⁴¹ Plan działań na rzecz zwiększenia efektywności i przyspieszenia realizacji programów w ramach Umowy Partnerstwa 2014-2020 z 24 lutego 2016 r. Dalej: *Plan działań*.

- przyjęcie przez Komitet Monitorujący kryteriów wyboru projektów w formule ZIT,
- ogłoszenie konkursów.

W *Planie wdrożenia Programu na lata 2016-2018* z maja 2016 roku IZ założyła osiągnięcie poziomu kontraktacji alokacji ZIT na poziomie 27,5% w 2016 roku (92,4 mln zł) i 71,3% (226,5 mln zł) w 2017 roku.

W *Planie naprawczym* z 12 grudnia 2016 r. SBOF planowało osiągnięcie kontraktacji na poziomie 80,35% do końca 2017 roku, przy czym Ministerstwo Rozwoju pismem z 17 maja 2017 r. wskazało oczekiwany poziom kontraktacji alokacji w danym terminie w wysokości co najmniej 60,26%.

Pismem z 19 kwietnia 2018 r. MliR wskazało minimalne akceptowane cele w zakresie realizacji ZIT w 2018 roku w województwie podlaskim. Jako oczekiwany poziom kontraktacji alokacji na koniec I półrocza 2018 r. wskazano 78,05%.

Kwota wkładu UE w podpisanych umowach o dofinansowanie projektów na koniec 2016 r. wyniosła 31 874,9 tys. zł, na koniec 2017 roku 232 280,7 tys. zł., a na koniec I półrocza 2018 roku 230.807,4 tys. zł tj. odpowiednio 9,5% i 73,1% i 68,98% alokacji ogółem. W odniesieniu do nieosiągnięcia celu wyznaczonego przez MliR Dyrektor DRR wyjaśniła, że: jednymi z przyczyn tego stanu są rozstrzygnięcia postępowań przetargowych, „(...) które w przypadku siedmiu z 28 projektów (od stycznia do czerwca 2018 r. podpisano 7 aneksów) spowodowały znaczne obniżenie kwoty dofinansowania. [...] mają one bezpośredni wpływ na wyznaczony próg kontraktacji. Wpływ na osiągnięcie ww. poziomu miała również przedłużająca się procedura oceny konkursu zintegrowanego skierowanego do ośrodków wychowania przedszkolnego [...] W wyniku procedury odwoławczej jeden z projektów został przywrócony do ponownej oceny, co miało bezpośredni wpływ na znaczne opóźnienie zakończenia etapu oceny formalnej. Z uwagi na fakt, że wartość złożonych wniosków o dofinansowanie przewyższała alokację przewidzianą na konkurs, z opóźnieniem rozpoczął się również etap negocjacji [...] IZ [...] podjęła decyzję o częściowym rozstrzygnięciu konkursu, tak aby przedłużające się negocjacje z jednym Wnioskodawcą nie wstrzymywały procesu zatwierdzania projektów i podpisywania umów o dofinansowanie innych projektów. Znaczący wpływ na osiągnięcie ww. poziomu miało również wstrzymanie ogłoszenia konkursu skierowanego do ośrodków wychowania przedszkolnego z poddziałań 3.1.3./8.2.2 którego nabór planowano na luty 2018 r. W styczniu 2018 r. zmieniono zapisy Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020, w których rozszerzono grupę docelową wsparcia wychowania przedszkolnego z 3-4 latków do wszystkich dzieci w wieku przedszkolnym. IP ZIT [...] podjęła decyzję o wstrzymaniu konkursu do czasu wprowadzenia stosownych zapisów w dokumentach programowych”. (akta kontroli str. 157-160, 229-232, 235-263)

5.3. W nawiązaniu do działań IZ związanych z koniecznością dostosowania tempa realizacji ZIT do kierunków wyznaczonych w *Planie działań*, *Planie naprawczym*, planach wdrożenia poszczególnych RPO i planie naprawczym dla pełnej realizacji ram wykonania na 2018 roku. Dyrektor DRR wyjaśniła, że: „IZ nieustannie prowadzi działania mające na celu przyspieszenie wdrażania całego programu, w tym działań dedykowanych instrumentowi ZIT. W wyniku realizacji Planu naprawczego zasadniczej zmianie uległo Porozumienie w sprawie powierzenia Instytucji Pośredniczącej zadań w ramach RPOWP 2014–2020. Ponadto IZ wprowadziła szereg działań mających na celu usprawnianie procesu oceny i wyboru wszystkich projektów w ramach RPOWP 2014–2020, w tym projektów ZIT: – zrezygnowano z ustnych negocjacji na rzecz negocjacji pisemnych [...], – uproszczono warunki

wstępne na etapie konkursu [...], – powtarzano w najszybszym możliwym czasie konkursy, które zakończyły się negatywną oceną wszystkich wniosków o dofinansowanie, – wprowadzono do harmonogramu konkursów dodatkowe nabory, – organizowano szkolenia dla potencjalnych Wnioskodawców [...], – promowano obszar CT10 (przedszkola, szkoły zawodowe) wśród potencjalnych Wnioskodawców projektów w mediach: radio, internet, publikacje prasowe, – zamieszczono na stronie internetowej listy najczęściej popełnianych błędów we wnioskach [...], – przeprowadzono szkolenia z obsługi SL2014, – [...] wydłużano termin naborów wniosków w ramach poszczególnych konkursów, – podjęto decyzję o częściowym rozstrzygnięciu naborów, tak by przedłużająca się ocena czy oczekiwanie na przedłożenie przez Wnioskodawcę niezbędnych dokumentów, nie wstrzymywało procesu zatwierdzania i podpisywania umów o dofinansowanie innych projektów.” (akta kontroli str. 229-232)

5.4. Roczne raporty z realizacji Strategii ZIT BOF, zgodnie z Porozumieniem sporządzane były przez IP ZIT. W okresie objętym kontrolą IZ otrzymała dwa takie raporty – za 2016 i 2017 rok, które po uprzedniej weryfikacji, wykorzystywano do sporządzenia sprawozdań z realizacji RPOWP.

IZ na podstawie informacji uzyskanych od wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację RPOWP opracowywała *Sprawozdanie roczne z realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020*. Analiza ww. sprawozdań za lata 2016 i 2017 wykazała że przekazywano je do Instytucji Koordynującej Umowę Partnerstwa i KE z zachowaniem terminów zawartych w *Wytycznych w zakresie sprawozdawczości i Rozporządzeniu ogólnym*.

(akta kontroli str. 234)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia uzyskanie w dotychczas zakończonych projektach dotyczących realizacji ZIT zakładanych efekty wyrażonych wskaźnikami produktu i rezultatu. Niemniej nie wszystkie podejmowane przez IZ działania w celu dostosowania tempa realizacji ZIT do kierunków wyznaczonych w dokumentach wdrożeniowych były skuteczne, w związku z czym nie osiągnięto części celów wyznaczonych przez MliR w zakresie kontraktacji i certyfikacji.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Przestrzeganie regulaminowych terminów dokonywania oceny merytorycznej wniosków o dofinansowanie projektów ZIT.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

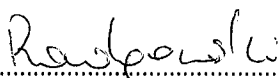
Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

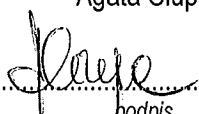
W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Białystok, 3 grudnia 2018 r.

Kontroler:
Władysław Radgowski
Gł. specjalista k. p.

.....
podpis

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Białymstoku
z up. WICEDYREKTOR
Agata Ciupa

.....
podpis